

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Avertissementsprisen er pr. Petitline
for Inserater paa Forsiden 20 Øre
Almindelige Annoncer 1. Gang Øre
etterfølgende Gange Øre.

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Nr. 262

Fredag den 4. Oktober 1918

6te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvesenet i Allinge.
Sundvig, Olsker, Ratsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
oprunder gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Muhamedanske Selvplagere.

—o—

En engelsk rejsende, der har af-
lagt et Besøg i Byen Kairrdan, en
af Muhamedanernes hellige Byer,
fik Adgang til at overvære Gudstje-
nen i et asketisk Dervishkollegium.
Han beskriver Oprindelsen paa følgen-
de Maade:

Over en stor Gaard kom vi til
Moskeens Hovedbygning, hvor Shei-
ken tog imod os og førte os ind i
en stor Sal. Denne bestod dels af
en rund Plads, dels af to afsondre-
de Sideløje. Der var snavset og
saa temmelig uhyggeligt ud. Ved
Siden af en stor Marmorsøjle sad
10—12 Musikanter. Rundt om paa
Gulvet sad en Mængde Arabere,
ubevægelige og uhyggelige. I det
hele var der vel 100 Mand til Stede
i Moskeen. Sheiken gav Tegn til
Musikanterne, og i samme Nu dun-
drede de løs paa Tamburinerne og
sang dertil. Sangen lignede en kla-
gende, rytmisk Hylen. Snart sank
den ned til en stille Jamren, snart
lød den som gennemtrængende Hvin,
stadig med en Underbund af Alvor
og Sørgmodighed.

Blandt Sangerne var der særlig
en graaskægget, gammel Mand, der
med skinnende Øjne og kantede
Legemsbevægelser fulgte Sangen.
Alt som denne skred frem, blev de
syngende mere og mere ophidsede,
og de rokkede febrilsk frem og til-
bage. Pludselig stillede 4—5 Ara-
bere sig op i Række, og idet de
tog hnuanden i Hænderne, begyndte
de langsomt at svinge med Legemet
og bevæge Fødderne. Først kunde
man tro, at de skiftevis slog Takt
med Fødderne, men lidt efter lidt
forplantede Bevægelsen sig til alle
Led, og med hele Legemet
fulgte de Musikken. De kastede sig
frem med krampagtige Spark og
sprang altter tilbage. Vildere og vil-
dere blev deres Bevægelser, og der-
ved øvede de en uimodstaaelig Troid-
dom over Tilskuerne. Hvert Øjeblik
forlod en eller anden sin Plads for
at gaa ind i Rækken. Til sidst var
der vel en 40 Stykker paa Gulvet,
derimellem Børn paa 7—8 Aar. Selv
de, der blev siddende, havde ondt
ved at modstaae Smitten og fulgte
ubevidst Takten med Hoved og
Skulder.

Stadig blev Musikken heftigere,
og selv Musikanterne blev grebet
af den Ophidselse, de havde frem-
bragt.

De slog med dobbelt Styrke paa
Tamburinerne, kastede dem højt op
over deres Hoved og greb dem
igen, undertiden blev de betaget af
Raseri, og med vanvittige Miner
sprang de op sank saa altter tilbage
i deres forrige Stilling. Og nu gav
denne vilde Skare den første Lyd
fra sig. De hoppede højt op paa
den ene Fod og slog tilbage med
den anden, og de skælvede over
hele Legemet af Anstrengelse, me-
dens de raable højt til Allahs Pris.
„La hilahe illa Allah!“ var det sla-
dige Omkvad paa deres Raab, og
saa lød det: „O Gud, o hævnende
Gud, o retfærdige Gud“, og til sidst
et frygteligt Hvin: „Ya Hu“.

Det var forfærdeligt at se; hur-
tigit og voldsomme var deres Bevæ-
gelser, Sveden hagtede ned ad de-
res Ansigt, de snappede efter Vejret,
og Raabene sank ned til en tyk
og rallende Mumlen. Pludselig og
uden Varsel endte denne første Del
af Gudstjenesten.

Faa Sekunder efter tog de fat
igen. Et Øjeblik saa man deres
opadvendte Ansigt skinne med
sygelig Glans; i det næste strøg
deres turbanklædte Hoveder næsten
hen over Gulvet, Øjnene traadte
ud af deres Huler, Musklerne og
Aarerne stod frem som knyttede
Streng. En gammel Mand styrtede
ud af Rækken, aandeløs, ødelagt,
fraadende. En anden tog hans Plads,
og Raseriet fortsattes. Og nu be-
gyndte de fremmeligste at blive be-
satte. De gav sig hen til djævelske
Grin og dyriske Skrig.

Disse sanseløse Mennesker var
ikke længer Mennesker, men vilde
Dyr.

Nu var ogsaa Højdepunktet, den
nødvendige Grad af Beruselse, kom-
met til Stede, og Askesen kunde
tage sin Begyndelse. Ud af Skaren
stormede en vildt udseende Skikkel-
se, han rev Klæderne af Overkrop-
pen og kastede sin Fez. Sheiken,
da han saa ham i den Tilstand,
gav ham en lille Kniv. Denne svang
han over sit Hoved og begyndte
at hugge løs paa sin blottede Mave
og vildt at skrabe paa sin ubeskyt-
tede Hud. Der saas lange blaa Stri-
ber, men der sprøjtede intet Blod
ud af Flængerne. Mellem Huggene
fo'r han fra den ene Side til den
anden, og han var tilsyneladende
saa magtesløs over sine Bevægelser,
at han løb blindt mod dem, der
slog ham i Vejen. Ved at se ham,
blev mange af hans Medbrødre gre-
bet af Aanden, og de fulgte hans
Eksempel. Moskeen forvandlede
i Løbet af faa Øjeblikke til et Marter-
kammer, over alt pinte og plagede
disse vilde Mennesker sig paa en
forfærdelig Maade. Nogle halvtredje
Fod lange Jærnspid blev delt ud.

De var skarpe i Spidsen og endte
ved Haandtaget i en lille Trækugle.
Alle var ivrige efter at faa disse
Marterredskaber. Den Dervish, der

fik dem, benyttede dem paa følgen-
de Maade: Han stak Spidsen af
Spiddet ind i Kødet, lige under Skul-
derbladet og løb frem og tilbage.
Pludselig faldt han paa Knæ, og
borede Jærnet lidt dybere ind, idet
han holdt Træhovedet opad. En
Kammerat fo'r nu frem med en Træ-
kølle og med den drev han Jærn-
spiddet gennem Dervishens Skulder.
Denne vred sig under Slagene, men
ikke en Lyd undslap hans Læber,
og med salig Fryd saa han paa
sin Bøddel, til Odden var trængt
helt igennem Skulderen og stak ud
gennem Ryggen. Saa gav han sig
til at spasere frem og tilbage, stolt
om en Helt. En anden tog et langt
Søm, stak det ind i den aabne Mund
og borede det ud gennem Kinden,
til det stak flere Tommer udenfor.
Andre gik hen til Sheiken og bad
ham om noget at spise. Der blev
bragt Tallerkener ind, fulde af tem-
melig tykke Glasskaar. En af de
sultne kastede sig over disse, put-
tede en hel Haandfuld i Munden,
medens en Kammerat strøg ham
uden paa Struben, formodentlig for
at den sære Mad skulde gaa lettere
ned. Et Barn tog en Snog i Halen,
puttede Hovedet ind mellem Tæn-
derne og slugte den med stor Ap-
petit. Nogle spiste indiske Figner,
en Plante, der har tommetykke tor-
nede Blade. Og medens de saale-
des pinte sig selv, straaled deres
Øjne af fanatisk Glæde, og villieløse
underkastede de sig Sheikens Be-
stemmelser. Naar disse vanvittige
kom til sig selv igen, gik de hen
til Sheiken, der tog Marterredskabet
fra dem. Og de Mennesker, der nys
vred sig i Kampetrækninger, gik
værdige og rolige tilbage til deres
Plads.

Oktober.

Oh, forunderlige Skumring!
I dit Væsen ser jeg Døden —
denne Syggen hen i Mørket,
denne blege, kolde Rø. — —
Og i Efteraarets Dage,
naar de stærke Farver flammer,
og uroligt Vinden smælder
sukkende om Skovens Stammer —
haanligt snart — som om den lo.
Se, da føler jeg den stærkest,
denne underlige Tunghed,
der bebuder Dødens Komme,
favner alle Livets Farver,
alle Haab — og alle Drømme,
fleter Tankens stolte Higen
ind i Alt'niens Taagestrømme.

Rnud Fr. Gamborg.

Frit Ordskifte.

„Den personlige Friheds Værn“.

—o—

For nogle Aar siden fik jeg sam-
men med andre det Hverv at samle
Underskrifter paa en Liste, der, hvis
jeg husker ret, skulde paavirke vort
ærede Byraad i Retning af at ind-
føre tidligere Lukketid for Bevær-
tningerne.

I det Distrikt, der blev mig anvist,
boede et ældre Ægtepar, som jeg
kun kendte ganske flygtigt; allige-
vel havde jeg faaet det Indtryk, at
de var ret utilnærmelige, specielt
var jeg klar over, at min Opfordring
i denne Anledning vilde blive pure
afvist. Naar Parolen lød: „Ikke gaa
nogen Mands Dør forbi,“ altsaa
bankede jeg paa og kom ind, hvor-
efter jeg stiltørdigt og undskylden-
de begyndte at forklare de gamle
mit Ærinde — og, hvor overrasket
blev jeg ikke — jo, det vilde de
rigtig nok gerne skrive under paa,
og allerhelst havde de set, at Be-
værtningerne kunde blive lukkede
for steds, for de havde en Søn
o. s. v. o. s. v.

Ja, det var nok værd for ærede
Medlemmer af „den personlige Fri-
heds Værn“ at tage under Overve-
jelse, at der er saa mange, der har
en Søn, og enkelte har forøvrigt en
Datter med, og, hvad enten vi nu
søger at værne om Snapsen, eller
vi ønsker den hen, hvor Peberet
gror, vil vi dog alle gerne, at det
skal gaa denne Søn eller Datter
godt her i Verden; men den Ting
er vist ogsaa begge Parter klar over,
at bliver vore Børn nogenlunde sta-
dige Gæster der, hvor Spiritusen
har til Huse, saa bliver det bedste
i dem forfusket, eller helt kvalt.

Altsaa, her har vi et Ansvar.

Nu, ligesom det vilde være latter-
ligt at høre en Mand holde en al-
vorlig Formaningstale om Tobakkens
skadelige Virkninger, mens han dam-
pede kraftig løs paa sin Pibe, saa-
dan synes jeg, der er noget menings-
løst og inkonsekvent i at arbejde
for større Ædruelighed, naar man
selv drikker. Resultatet af den Slags
Ædruelighedsarbejde bliver sikkert
negativt.

Gamle Lærer Syversen skal nok
faa Ret, naar han i Aaret 1843 saa
skarpt præciserede den første dan-
ske Alhøldforenings Motto saaledes:

„Maadehold i Nydelse af berusen-
de Drikke er Dørtærskelen for Druk-
kenskabslasten; Total-Afhold med
Hensyn til de berusende Drikke er
derimod en Skanse og et sikkert
Værn mod den ødelæggende Last.“

Jeg citerer dette, idet jeg tillader
mig at betragte „den personlige Fri-
heds Værn“ som en Maadeholdsfor-
ening.

Der er i Forbindelsen, „den per-
sonlige Friheds Værn“, talt og skre-
vet saa meget om de mange gode
„Navne“, der har sluttet sig til For-
eningen, og det skal ikke benægtet
at der findes adskillige saadanne
imellem. Jeg har ogsaa med Bekla-
gelse bidt Mærke i dette. Men der
er en anden Ting, jeg ogsaa har
lagt Mærke til, og det er, at ingen
Beværters Navn figurerer blandt Ind-
byderne, naar der opfordres til at
danne Foreninger. Mon dette er
en Tilfældighed? Eller mon D.hrr.
ikke skulde være interesserede i
„den personlige Friheds Værn“s Ar-
bejde!

Man bør i denne Forbindelse
erindre sig Vinhandlerforeningens

Tilbud til „den personlige Friheds
Værn“ om at yde et fast aarligt
Kontingent for hver eneste Vinhan-
del — ikke under 25 Kr. aarlig —
til denne Forening. Ganske vist,
Tilbudet blev ikke modtaget; men
alene det, at det har foreligget, ka-
rakteriserer særdeles tydeligt, hvorle-
des Spiritusens Repræsentanter ser
paa den nystiftede Forenings Ar-
bejde.

Eller man erindrer sig Beværter-
standens dybtfølte Tak til Hr. Lud-
vigsen (en kendt Agitator for „den
personlige Friheds Værn“) for hans
store Arbejde. Her ser man klart,
hvem der er i Besiddelse af Bevær-
ternes Bevaagenhed.

Men; hvorfor findes da igen Be-
værtene blandt de gode „Navne“?
Kære, det er en stor Hemmelighed.

Hvorom alting er, de mange gode
„Navne“ havde uomtvistelig gjort
et bedre Arbejde for Ædruelighed
ved at afholde sig helt fra Nydelse
af stærke Drikke og derved givet
et godt Eksempel for deres Børn
og den øvrige opvoksende Slægt,
samt for de mange svage Sjæle,
som den Slags personlig Frihed
gør til nogle stakkels Slaver af
Drikkelasten.

H. P. Kofod.

Den trofaste Sømand.

En gammeldags Visé.

—o—

Jeg sejler ud i Verden
alt paa det vilde Hav,
jeg sejler vel saa længe,
at Bølgen bli'r min Grav.
Men aldrig saa jeg Magen
til dine Øjne blaa,
og tænkte jeg som saa:
Saa hvid og skær en Lilje
jeg aldrig sku'et har —
jeg venter paa dit Svar!

Vi kom til Konsta'nopel
en Søndag-Aften mild,
vi vandrede til Staden,
jeg var saa glad og gild.
Vi mødte græske Piger,
som vilde lokke mig,
da tænkte jeg paa dig:
Saa hvid og skær en Lilje
jeg aldrig sku'et har —
jeg venter paa dit Svar!

Vi sejlede, vi sejlede
alt paa det vilde Hav,
og det var Guds en Lykke,
vi ikke fandt vor Grav.
For Masterne de knækket,
og Baaden gjordes klar;
men al min Tanke var:
Saa hvid og skær en Lilje
jeg aldrig sku'et har —
jeg venter paa dit Svar!

Nu er jeg altter kommen
alt til mit gamle Land,
men du er nu trolovet du
alt med en anden Mand.
Det er saa fin en Skibskaptajn
ifra min Barndoms-Ø,
og derfor vil jeg dø:
Saa hvid og skær en Lilje
jeg aldrig sku'et har —
Nu haver jeg dit Svar!

Sigurd v. Koch
i „Strix“.

Paa Foranledning

skal vi oplyse, at Forfatteren til den paa Bladets Bagside aftrykkede historiske Fortælling, Adolf Peter Adler 1841 blev Sognepræst i Hasle, men 1844 afskediget paa Grund af, som det mentes, sindsforvirrende Ytringer i Fortællingen til „Nogle Prædikener“. Adler udgav siden nogle filosofiske og dogmatiske Skrifter.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

De averterende

anmodes om at indlevere deres Annoncer inden Torsdag. Smaa Avertissementer kunne dog som Regel medtages indtil Torsdag Middag.

Olsker Kirkenyt i Sept.

Døbte: 8.: Smedemester Karl-Peter Olsens Datter Elise Engeline Margrethe Olsen af Humledal; 15.: Husmand Anton Edvard Haagensens Søn Anker Konrad Haagensen af Olsker; Husmand Hans Andreas Lauritz Peter Kjæmpes Datter Hansine Katrine Kjæmpe af Olsker.

Fremstillede i Kirken: 8.: Smedemester Karl Peter Olsens Søn Hans Peter Kristian Olsen af Humledal.

Allinge Kirkenyt i Sept.

Døbte: 8.: Postbud Anker Peter Ellebys Søn Ejler Mogensen Elleby af Allinge; Ugift Olga Henriette Elisabeth Haagensens Søn Anker Theodor Rosinius Haagensen af Allinge-Sandvig Landdistrikt. 29.: Fisker Niels Emil Petersens Datter Emilie Marie Margrethe Petersen af Allinge.

Ægteviiede: 8.: Ungkarl, Extraportør Hans Axel Bernhard Holm af Rønne og Pige Anna Christine Andersen af Allinge.

Gudstjenester og Møder.

Søndag den 6. Oktober.

Konfirmation i Allinge Kirke Kl. 9 $\frac{1}{2}$. Messesafeldsgudstjeneste i Ols Kirke Kl. 9 $\frac{1}{2}$.

Om Eftm. Kl. 2 $\frac{1}{2}$ Møde i Bethel og Kl. 4 $\frac{1}{2}$ i Tejn Emil Hansen taler.

Mandag Form. Kl. 10 Altergang i Allinge Kirke, og Kl. 8 Møde for K. F. U. K.

Tirsdag Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Møde for K. F. U. M. Onsdag Kl. 8 Samfundsmøde (Esajas 51.)

Al Jagt

paa mine Jorder er forbudt
J. Riis, Tejn.

En Kvie

er bortløben fra
Skovgaard i Olsker.

Al Jagt

allyses paa Andr. Munch's Jord paa Kongens Mark i Olsker.

RØ. RØ.

Rø Landarbejderforening afholder Medlemsmøde med festlig Sammenkomst Lørdag den 12. ds. Kl. 7 Aften paa Afholdshotellet.

Nye Medlemmer oplyses.

P. A. V.

W. Chr. Hansen,
Formand

NB. Kontingent modtages samtidig.

Mejeriet „Kajbjerggaard“.

Efter Udbetalingen paa Mejeriet den 17. Oktober afholdes Licitation paa Mælkedørsel for Aaret 1919.

Avispapir

a 25 Øre Pd. faas paa
Allinge Bogtrykkeri.

Et Parti Melasse

bortsælges til Svinefoder.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Vi har Lager af

tørre, pæne Granbrædder

til Gulv og Loft.

Do. godtlavede Panelbrædder i alle Længder.

Rigtig gode Udskudsbrædder i alle Længder.

Sparrer, Tømmer, Lægter, Lister.

Priserne ere endnu meget rimelige i

Nordlandets Handelshus.

Kaffe.

En prima Erstatning herfor er

Solo
Normal
Malt

Kaffe-Surrogat.

faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Storfaldende engelske Dampkul

til Brug ved Damptærkning er oplosset i disse Dage.

Rene tyske Nøddekul til samme Brug anbefales

Nordlandets Handelshus.

Stort Udvalg

Billigste Priser

Køkkenrekvisitter

faas hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning

Islandske Vanter,

Strømper og Trøjer er paa Lager.

Nordlandets Handelshus.

Brødrene Anker

Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Stort Udvalg

Stort Udvalg

Carl Lunds bekendte blaa Emaljegods

til billigste Priser hos

Allinge Kolonial & Produktforretning

I Løbet af Efteraaret venter vi Ladninger med

Nørre-Sundby Gødningskalk og

Aalborg Portland-Cement i Sække.

Vær saa god at gøre Bestilling snarest i

Nordlandets Handelshus.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Roegrebe, Roeknive,

Kartoffelkurve anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bygningsartikler.

Brædder Planker Tømmer

Tagpap, Søm og Spiger, Støbegods

Cement, hydraulisk Kalk

anbefaler

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Konfirmationsgaver.

De finder altid en smuk og fiks Konfirmationsgave i

Allinge Ur- og Guldmedeforretning

Telefon 93.

A. M. Lindberg.

Kunsthonning i $\frac{1}{2}$ og $4\frac{1}{2}$ kg Spande

Kompot Frugter i $\frac{1}{2}$ og $\frac{1}{4}$ kg Ds.

Diverse Frugtsafter faas hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Ny Maksimalpris paa Sukker

og denne er lavere end tidligere.

Vi sælger Hug Krystal Nr. 1, røg. Melis L. H.

Grov st. Melis Nr. 1. Alm. stødt Melis.

Dansk Pudder Nr. 1. Flormelis.

Nordlandets Handelshus.

Roerasper og Kartoffelrasper

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

2 Stk. Fraugde-Plove

med stort Skær — sælges billigt i

Nordlandets Handelshus.

Vi har nogle Stk.

Roeskærere og Roeraspere

staaende fra i Fjor, som sælges til en meget rimelig Pris pr Kontant.

Nordlandets Handelshus.

CLOËTTASM
ALBA
Spise-Chocolader

Ekstrafin norsk Spegesild

i hele, halve og kvart Tønder anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Kartoffelmøller

til Hjemmelavning af Kartoffelmel.

Kartoffelbagere

til at anbringe paa Komfur — sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

CLOËTTASM
Beca
Kage-Chocolader

Overretssagf. Bojesen-Koefoed
Sct. Mortensgade 17, Rønne. Telf. 22
(tidl. Fuldm. ved Byfogedkontoret
Hasle).
Kontordag i Allinge Mandag
do. i Klemens (Kroen) Tirsdag Eft.

Nye Kort
over den
vestlige
Krigsskueplads
er udkommen
i disse Dage.

Flemmings store tyske Kort
med Angivelse af
de forskellige Kampfronter
a 1 Kr. 50 Øre.

Gyldendals Kort
med fuldstændig Navneliste
a 1 Kr.
Forsendes franko overalt.

Christian Svendsen
Boghandel - Bogbinderi
Tlf. 90. NEXØ. Tlf. 90.

Jeg har været saa heldig
at købe et Parti
Træskostavler og Træsko
paa gode Vilkaar og kan saaledes
sælge dem til rimelig Pris. — Alle,
der har Brug for og Raad til at for-
syne sig billigt, vil sikkert gøre en
god Forretning ved at købe Dem et
Par hos mig.
Ærbødigst
Træskomager M. Lund,
Limdeplads, Allinge.

Morescos
Dameovertøj
er landskendt for
flot Snit,
fikse Façon,
Gode Stoffer.
Føres paa Nordbornholm
kun i
Magasin du Nords Udsalg.
J. P. Sommer.
Allinge,

Leverpostej
Hakkebof
Kalvekarbonade
forløren Skildpadde
bairske Polser
Gullasch
Boller i Salleri
Frikadeller
Medister med Kaal
Lobscoves
stegte Kødkager
Boilet Beef
aa s hos
Allinge Kolonial-
Produktforretning

Mejeriet Humledal
afholder Licitation paa Mejeriet
Tirsdag den 8. Oktober, Eftermidd.
Kl. 2 over Kørslen af Mælk, Smør,
Ost, Kul og Is for Aaret 1919 samt
Salg af Mejeriets Afald for samme
Aar. — Konditioner og Køreplaner
ligger til Eftersyn paa Mejeriets
Kontor fra den 5. til 8. Oktober
1918.
Bestyrelsen.

Al Jagt
samt Færdsel med Skydevaaben er
forbudt paa Avlsbruger P. Lunds,
P. Pedersens, Jens Jensens, Møller
C. Kofeod, Kr. Hansens, A. Peder-
sens, Vognmand Jacobsens og A.
Mortensens Jorder i Allinge samt
Hans Holms Jorder i Olsker.
En 15-17-aars Karl,
eller ældre Mand kan faa Plads paa
Svartingegaard
i Rutsker.

En Del Ulstre,
Frakker, Jaketter og Spadsere-
dragter fra sidste Vinter er
endnu paa Lager og sælges
til gammel Pris
ca. 50 pCt. under Dagspris !!
Prima
Regnfrakker
18,00, 27,00, 30,00.

J. P. Sommer,
Magasin du Nords Udsalg
Allinge.

Vi har faaet nye
Sendinger af:
Læssegrebe. Spredegrebe.
Roegrebe, Gravegrebe,
Staaalkoule i alle Størrelser.
Sædskoule i alle Størrelser.
Gode svenske Enekurve.
Raspeplader til Kartoffelraspere,
og sælger til meget rimelige Priser.
Nordlandets Handelshus.

Uld og strik-
kede Klude
købes til Maksimalpris.
J. P. Sommer.

Allinge Biograf.
Søndag Aften den 6. Oktober
Kl. 7 og 8 1/4
Nyt udmærket Program.
Første Klasses Billeder.
Entree: Voksne 50, Børn 25 Øre
Skat iberegnet.

Hus til Salg.
Det Frk. Marie Hansen tidligere
tilhørende Hus er til Salg ved Hen-
vendelse til
Malermester Nielsen.

Jagten aflyses
paa 8. og 9. Selvejergaard i Kle-
mensker.
Omstrefjende Hunde bliver skudt.
Munch og Hansen.

En 1 1/2-aars Hoppe
er til Salg paa
Østre Bedegadegaard.

Malkerøgter
kan til 1. November faa Plads paa
Dyndegaard i Rutsker.

Køb det fortrinlige Centralvarme-
komfur
HEKLA!
Meget brændselsbesparende. Kakk-
elovne overflødige. Alle Værelserne
opvarmes fra Komfuret.
Maskinhandler Holmstrøm
Telefon Rutsker 4.
Særlige Anlæg forevises.

Min Skrædderforretning
anbefales. — Stort Udvalg i Prøver
forefindes. Gamle Klæder vendes
og bliver som nye. Reparationer
udføres.
En sort fin Diplomatfrakke, lidt
brugt, er til Salg.
M. E. Klausen, Sandvig.

Byggryn
Alle Sorter Gryn kan faas paa
Bakkemøllen.

En Karl eller Fodermester
kan faa Plads til 1. November paa
Rø Præstegaard.
P. Andersen.

Bluseliv. Nederdele.
Stort Udvalg, Alle Størrelser.

Køb
medens der findes Lager af
gode Kvaliteter fra sidste Vin-
ter til gamle Priser.
J. P. Sommer.
Magasin du Nords Udsalg,
Allinge.

Prima
Taglak og Tagtjære
samt Tjære koste anbefales fra
Allinge Kolonial- &
Produktforretning.

75
forskell. Bøger
tilbydes til
nedsatte Priser.

Benyt Lejligheden nu, da de
lange Vinteraftener staar for
Døren.

Kataloger
staar gratis til Tjeneste
og forsendes franko.

Christian Svendsen
Boghandel - Bogbinderi
Tlf. NEXØ 90.

Al Jagt
paa Lyngholt og Spellingemosen er
strængt forbudt.

Al Jagt
og Færdsel med Skydevaaben paa
Lindeskoven og Valdemar Nielsens
Ejendom i Rø forbydes.
Den Jagtberettigede.

Jagten aflyses
følgende Steder i Rutsker:
N. Rasmussen, F. Lind, N. Ander-
sen, E. Nielsen, Otto Kristiansen.

Da jeg har overtaget Hr. Jacob
Larsens Kommissionsforret-
ning for Klasselotteriet, anmodes
ærede Spillere om at overdrage mig
Fornyelsen af Sedlerne.
M. Mortensen.

Al Jagt
er forbudt paa
Dynddalegaard i Rø.

Al Jagt
paa Lille Vedbygaard, J. Holms
Enkes, P. Markers, Karl Kofeods
Enkes og Anders Haagensens Jor-
der er strængt forbudt.

Gammelt Jærn,
Kobber, Messing, Tin, Zink, Bly,
Gummi og Hestehaar købes.
Træskomg. L. Larsen.

Prima
Maskinolie
Cylinderolie
Konsistent Fedt
Vognsmørelse
anbefaler
Nordlandets Handelshus

En lille Formiddagspige,
eller En, som skal sy om Eftermid-
dagen søges til 1ste November.
Avlsbruger P. L. Holm.
Allinge.

Frugtsukker
faas hos
Allinge Kolonial og Produktforretning.

Blandet Frugtmarmelade
ny hjemkommen
anbefales til Maksimalpris
80 Øre 1/2 kg.
J. B. Larsen.

Prima Flormel
Byggryn
Semulegryn
Macaronni
faas hos

Allinge Kolonial- &
Produktforretning.

Samtlige Bagere
i Allinge-Sandvig lukker deres For-
retninger fra 1. Oktober, de 4 før-
ste Dage i Ugen Kl. 6, — Fredag
Kl. 7 og Lørdag Kl. 9.

Blommer
Rosiner
Torrede Æbler
anbefales
fra
Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Hallelyst
Allinge.
Ægte hollandske Blomsterløg
anbefales.
M. Kr. Kofod.

Christian Soendsen
Bog- og Papirhandel
Bogbinderi
Telefon 90 Nexø

Spegesild.
God nysaltet bornholmsk Spege-
sild er til Salg.
A. Stange
Sandvig.

Svinemel,
Hvedeklid,
Rugklid,
Blandsæd,
Havre og
Blodmelasse,
sælges mod Kontant og aflevering
af Ernæringsraadets Rekvisitions-
seer hos
Allinge Kolonial- og Produktforretning

Grise,
som bliver 5 Uger den 20. Oktober
er til Salg paa
Tyskegaard i Rø.

Friskskudte Harer
Ågerhøns, Raadyr, Skovduer og Vild-
ænder købes til højeste Pris.
J. B. Larsen.

Sor at spare paa den kostbare Belysning

ere samtlige Handlende og Forretninger i Allinge-Sandvig fra 1ste Ok-
tober og indtil videre blive enige om at lukke Butiken om Aftenen —
de første 4 Dage i Ugen Kl. 6, Fredag Kl. 7 og Lør-
dag Kl. 9.

Heluldne strikkede Klude samt Uld købes til Maksimalpriser i Nordlandets Handelshus.

Hasle! Telefon 66. Hasle! Til Konfirmationen

anbefales Salmebøger til billige Priser (Navn gratis). Kort og Telegrammer i stort Udvalg samt Pengebøger, Dametasker, Albums, Æskepost m. m., passende til Gaver.

Fotografering udføres gerne saavel ude som hjemme.

Charles Svendsen,

Hatte og Huer

i alle Faconer købes bedst i

Nordlandets Handelshus.

Bagepulver
Buddingpulver
Citronessents
Mandelessents
Mandler
Vanillestænger
Vanilietabletter
Vanilleessents

faas hos

Allinge Kolonial &
Produktforretning.

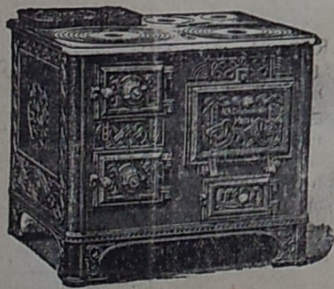
Prima Hamp og Manilla-Tovværk

anbefales fra

Allinge Kolonial & Produktforretning

Til Hjemmebagning og Stegning er Morsø Regulerings-Komfurer

Stor støbt Støgeovn
og Vandgrøder

Sint Stærk
og stærkt som
Støbegods

de allerbedste. 5 Størrelser — højre og venstre.

Til disse kan anvendes al Slags Brændsel, og dette udnyttes fuldt ud ved Regulering ligesom ved Magasinovnene. Vi har en særlig kontant Pris paa disse og mener, at Priserne i Løbet af kort Tid bliver endnu højere. Vi tager gammelt Jern og Støbegods til højeste Betaling.

Messing-Gelændere til Morsø Komfurer leveres.

Nordlandets Handelshus.

Sæd.

Gode velrensede Varer modtages til Statslageret hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Underbeflædning

i Uld, Bomuld og Wacsofan — sælges endnu til rimelige Priser i

Nordlandets Handelshus.

Krigsfoderblanding.

Restpartiet bortsælges til billig Pris.

Kun mod Kontant.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Printzenskjold.

Fortælling af Dr. phil. A P Adler

—o—

Andet Kapitel.

Paa Præstegaarden i Rutsker sad en Eftermiddag Præsten Povl Anker i forrolig Samtale med sin Kone. Deres Samtale vilde have været til Ende, hvis ikke Præstemadammen havde endt med sin sædvanlige Replik: „saa husk nu paa at rette dig efter Omstændighederne, bed paa Søndag en smuk Bøn for vor nye Konge; hvad Skæbner bestemmer maa jo saa være; vi er jo de samme Mennesker, enten vi kalde Frederik eller Carl Gustav vor Konge, enten man kalder os svenske eller danske Undersaatter. I Mandfolk snakker saa meget om Frihed. Jeg maa tilstaa, jeg ved ikke hvad Frihed vil sige andet end Oprør. Jeg har desuden saadanne urolige Drømme. I Nat drømte jeg tydeligt, at jeg hørte Kirkeklokken ringe, og det var for mig, som jeg saa Blod og døde Mennesker omkring os.“

„Naar du ser Havel, trindt omkring, spille med sine lette Bølger,“ svarede Povl Anker, „saa ved du hvad Frihed er. Naar Vinterens kolde Haand binder alt, saa ved du hvad Trældom og Slaveri er.“

„Saa maa jeg være skabt til Trældom,“ svarede Præstemadammen, „jeg har altid elsket Vinteren, den flittige Vinter, hvor vi holdes inden Hus og Dør, ved Rok og Væv.“

„Saaledes tænker ikke de Fatige,“ svarede Povl Anker. „Hvorledes skal det gaa dem til Vinter, naar det allerede nu ser saa sørgeligt ud for dem. Hvorledes skal det gaa det tørre Træ, naar det gaar saaledes med det grønne? Præsten maa tænke paa de Fatige; jeg skal hjælpe til, vil Gud, at sørge for dem. Og jeg skal sige dig, hvilken Aarstid jeg holder mest af; det er det første Foraar, naar Floder og Bække frit begynder at løbe deres gamle Vej naar Sneen smelter, naar den gamle kære Jord kommer frem igen, befriet for sin Vinterpels, den forbandede svenske Pels.“

„Aa, ti saa stille,“ afbrød Præsten, „du skal ogsaa altid, hvorledes man ender og vender det, hen paa det samme.“

I det samme rev en af Præstens Børn, en lyshaaret lille Dreng, Døren op og sagde: „I maa komme ud og høre den nye Vise de synger; den hedder Arnager-Trallen.“

Det var forresten overflødig at gaa derud, thi gennem den aabne Dør hørte man tydeligt fra Bryggeriet, Pigerne syngte højt, som om det var med Villie:

Den Pølse blev ikke saa meget god.

Hej faldiralla.

Thi Hælfen slugt den svenske So.

Hej faldiralla.

„Det forbandede Folketøj,“ raabte Præstemadammen, idet hun ilede ud til Pigerne, der den Dag var beskæftigede med at lave Pølser, „kan I ikke passe Jeres Gerning, og saa forresten holde Jeres Mund?“

„Aa snak,“ sagde Præsten til sin Kone, „lad dem slagte Svin i Ro og syng lidt dertil.“

I samme Øjeblik kom en af de omtalte Piger ind, med de fra Arbejdet blodige Hænder og Arme, og meldte, at „en Mand fra Rønne, kom ridende ind i Præstegaarden.“ Det var Jens Kofod.

Omtrent paa samme Tid havde de omtalte Borgere fra Hasle, tilfods begivet sig til Præsten i Rutsker. De havde taget den dengang mest benyttede Vej, langs Kysten, der hører til de karakteristiske Punkter paa Øen.

De omtalte Borgere var foruden den saa populære og nationale Borgmester Peder Olsen, Niels Nielsen Gummelø, Kaptajn ved Nørreherreds udskrevne Kompagni, Hans Fendrich og Claus Nielsen, de havde ikke gaaet længe før en Begivenhed bragte dem til at standse. Fra en af de smaa, saakaldte Havne, ved Hellig Per, var man ifærd med at indskibe bornholmsk Mandskab, der først blev ført til Cimbrishavn i Sverrig, derfra som oftest i denne Tid til Pommern for at gaa ind under de svenske Krigstropper. De bornholmske udskrevne blev kommanderede ombord af svenske Soldater, hvis skønne Ydre og militære Holdning stak betydeligt af mod de udressede bornholmske Rekrutter.

„Det er nok ikke værd at komme for nær her,“ sagde Niels Gummelø.

løs til sine Kammerater, halvt sagde. „Ser jeg ret, saa er den svenske Guvernør med derhinde. Lad os skjule os her bag Skausen et Øjeblik, og saa tage Vejen her gennem Bækken og over Bankerne til Kirken.“

Medens de laa i Skjul saa de tydeligt den saakaldte Guvernør, den bekendte Printzenskjold, med egen Haand uddelte dygtige Piskeslag til en Bornholmer, med de Ord: „du stikker med Ord, din Slynge, du vil nok være vittig. Men her bruges kun Pisken mod dine Stikpiller. Prygl er det eneste I er bange for, I Krystere. I Munden er I kæphøje nok, men for Prygl løbe I som Harer. I har haft det for godt før, det er hele Sagen; men nu er I ikke længere under Bispen. Under Krumstaven bliver man forkælet; vore egne Erkebisper har forkælet Jer; jeg kender nok Ordsproget: under Krumstaven er der godt at være. Men nu er I kommen under ordentlig Mandstugt. — Lydighed, ingen Raisonnering eller Tværdrevi-ri.“ Derpaa hørte man atter Piskens hvine paa et Par Rygge; Indskibningen var snart fuldført, Baadene stak i Søen for fulde Sejl, medens Printzenskjold højt, saa det genlød baade paa Havet og mellem Klipperne, raabte efter dem til Afskedsstilsen: „se saa, brug nu Jeres Storsnudehed i Krigen. I Slynge, der kun er vant til at sidde i Kakkelvinskrogen og stikle med Ord, glemmer nok Jeres Vittigheder naar I faa Kanonierne at høre.“

Det Antal Tropper, Printzenskjold stod tilbage med, var saare ringe. Man kan i det hele ikke noksom undre sig over Printzenskjolds Dumdrigtighed, med saa ringe et Mandskab han havde, at turde vove at handle saa fremfusende og egenmægtigt i et fiendtligt Land. Men Sagen er den, han ventede hver Dag Forstærkning fra Sverrig; Bornholm var dertil blot for Ammunition. Vaaben, ja snart næsten ogsaa for Mandskab, der ved Udskrivning fortyndes hver Dag.

Printzenskjold opslug nu med sine Svenskere en liden Lejr paa det omtalte Sted. Man hørte ham sige: „her er nok for os at gøre. Jeg venter hver Dag nye Kammerater for bedre at tage fat. Men kunde du ikke, Erik Trolle, huske paa, at der er en Mand herovre, der stryger Landet rundt; jeg ved ikke om han har hjemme i Vesterherred, Sønderherred eller Nørreherred, han er snart i Rønne, snart i Hasle, snart paa Landevejene og Gaardene: hans Navn er Jens Kofod; han er en halv Prokurator og har saa meget at sige om allehaande; jeg har flere Grunde til at tage den Vinkelskriver og Thingstud ved Vingebeinet.“

Erik Trolle, der i den korte Tid han havde været her, havde gjort sig mest bekendt blandt Bornholmerne, svarede: jeg ved nok hvem Deres Højhed Guvernøren mener. Man kalder ham Prokurator-Jens.“

Medens Svenskerne nu tog deres Nadvere og til et Glas Ø ønskede hinanden „god Kvæld“, kom der en Skare bornholmske Fruentimmer, med deres melankolske Tørklæder om Hovedet, heftet med en stor Naal lige ved Munden, og i den Hylen og Jamren hvorned de ankom, kunde de være Typer paa Klagegudinder eller Grædekouer.

„Kois i Jesu Navn,“ sagde en, „hvad tænker De paa Hr. Guvernør. De har taget Mand fra mig, hvad skal jeg arme, elendige Slakkelen gøre?“

„Fra mig har de taget Horra. Hvem skal schytte Baad og Redskaber? Vi maa forkomme,“ sagde en anden.

„Hvem skal lægge Fiskeavl, hvem Vaarsæd?“ sagde en tredje. „Siv Kreaturerne har de taget fra mig. Vi arme elendige Synderer!“

„Saa pløj med Stude,“ svarede den haarde Printzenskjold. „Og gør ikke saa megen Vævel. I Sverrig pløjer Koen, naar Manden er i Krigen. Der maa Kjellingerne baade ro og fiske.“

Mørket begyndte at falde paa; de skjulte Hasleboere var betyngede med det meget de havde hørt. Hemmeligt snoede de sig gennem Dale og Klipperender og ankom til Rutsker Præstegaard.

Forls.

Frugtmarmelade

til Maksimalpris faas hos

P. C. Holm.

Hasle Bødkerforretning.

Aljetønder og Saltøkar samt al Slags Bødkerarbejde haves paa Lager. Reparationer udføres.

C. Aakerlund.

Telefon Hasle 105.

Balataremme.

Remssamlere,

Smørekander,

Remmefædt

samt

Smørelie og Cylinderolie
faas hos

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Norsk Spegesild.

Prima nyfanget, fed norsk Sild er hjemkommet og sælges i Fjerdinger med 7 a 7½ Øl til 23 Kr. kontant.

Fjerdingen betales ekstra med 3 Kr. eller byttes med tilsvarende gode Fjerdinger.

J. B. Larsen.

Telefon Allinge 12.

Billige Blommer.

Et mindre Parti udsælges til 100 pr. kg hos

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

By- og Herredsfuldmægtig

Johannes Kofod, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Blodbudding

er en nærende og forholdsvis billig Spise. Faas i 2 kg Daaser hos

Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

Fine Havemøbler

altid paa Lager, billigt.

Klemensker Snedkerforretning

Telf. Kl. n 13.

L. Pihl.

et stort Parti Kludesko

er hjemkommen og sælges billigt i

M. Lunds Træskoforretning

Lindeplads, Allinge.

Allehaande
Kanel
Kardemomme
Muskat
Neliker
Peber

faas hos

Allinge Kolonial og Produktforretning.